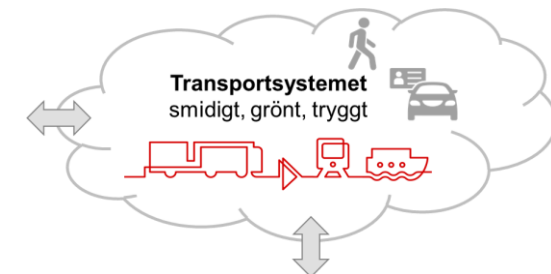

Integrerad och iterativ scenarieplanering (metoder och modeller)

Introduktion

Tre exempel - Trafikverket, LiU och VTI

Avslutning

INTEGRERADE LÖSNINGAR FÖR ETT HÅLLBART SAMHÄLLE

Ett framtida transportsystem utan påverkan på klimat, miljö och natur inkl. användarperspektivet, fungerande affärsmodeller etc.

INTEGRERAD OCH ITERATIV SCENARIEPLANERING

Trafikverkets behov av beslutsunderlag: ex. tidiga skeden, inriktning, etc. Anpassade för olika faser i planeringsprocessen liksom även kultur- och beteendefrågor.

STÄRKT SAMVERKAN I SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Ett större vi: adaptiva arenor, systemperspektiv och innovation. Tvärvetenskap.

Ökad kunskap, nya metoder, modeller etc. rörande:

- ✓ Utveckla indata och statistik till prognoser och samhällsekonomiska kalkyler
- ✓ Effektantaganden för scenarier och analyser av nya företeelser
- ✓ Regionalekonomisk och ekonomisk effektanalys samt fördelningsanalyser
- ✓ Analys av nyttor och kostnader i planeringsprocessens tidiga skeden
- ✓ Värdering av icke marknadsprissatta effekter
- ✓ **Hur blir offentlighetens efterfrågan en nyckel och drivkraft för att ställa om till ett hållbart samhälle?**

Antaganden

- Stabila politiska beslut
- Ett scenario
- Basprognos litar bra med CBA, mindre bra om sannolik framtid
- Konsekvens av ändrade förutsättningar

Hybris

- Many modellers are seduced by the idea of adding complexity in an attempt to capture reality more accurately.... Instead, the goal must be finding the optimum balance with error

Framing

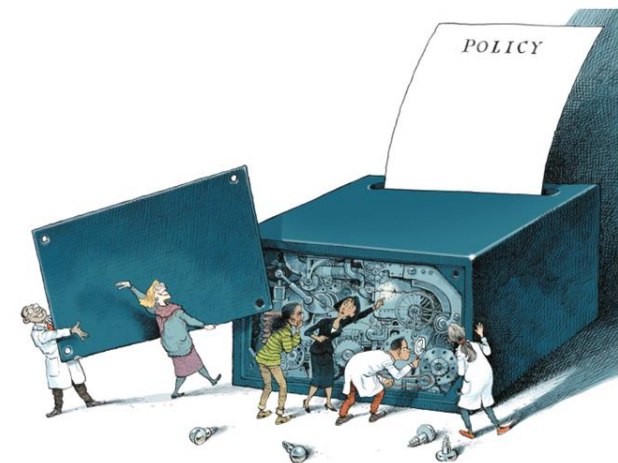
- Ingen modell kan stödja alla syften och mål
- Kan CBA tillämpas på allt

Konsekvenser av resultat

- Once a number takes centre-stage with a crisp narrative, other possible explanations and estimates can disappear from view
- Opacity about uncertainty damages trust. Trust is essential for numbers to be useful.

Tänk på det okända

- Communicating what is not known is at least as important as communicating what is known
- Experts should have the courage to respond that “there is no number-answer to your question”.
 - - *Mathematical models are a great way to explore questions. They are also a dangerous way to assert answers.*

Five ways to ensure that models serve society: a manifesto

Artikel om modeller i Nature, juni 2020

- “We are calling not for an end to quantification, nor for apolitical models, but for full and frank disclosure. Following these five points will help to preserve mathematical modelling as a valuable tool. Each contributes to the overarching goal of billboarding the strengths and limits of model outputs. Ignore the five, and model predictions become Trojan horses for unstated interests and values. Model responsibly.”

Regeringsuppdrag

Horisontella samarbeten och datadelning för ökade fyllnadsgrader och transporteffektivitet

Catrin Wallinder
Per Eriksson

Uppdraget

Syftet med uppdraget är att i dialog med berörda aktörer utarbeta förslag på system för informationsutbyte och öppna data för horisontell samordning och ökad transporteffektivitet och minskad klimatpåverkan genom ökad fyllnadsgrad

Uppdraget pågår 2018-2029 med en budget om ca 1 Mkr per år.

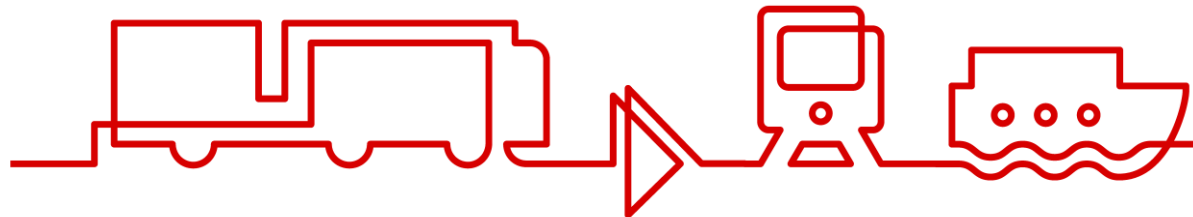
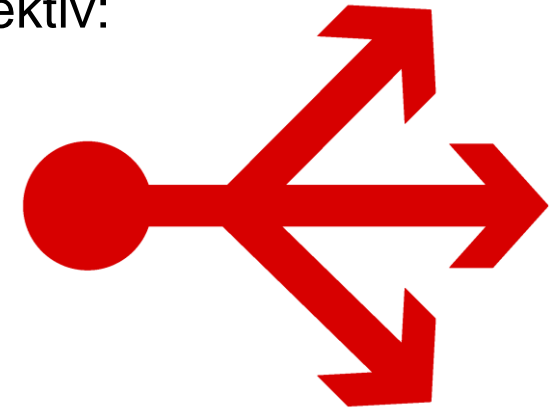
Uppdraget presenteras med publicerade resultat på Trafikverkets webbplats; [Horisontella samarbeten med stöd av datadelning för ökad fyllnadsgrad - Bransch \(trafikverket.se\)](https://www.trafikverket.se/bransch/horisontella-samarbeten-med-stod-av-datadelning-for-okad-fyllnadsgrad)

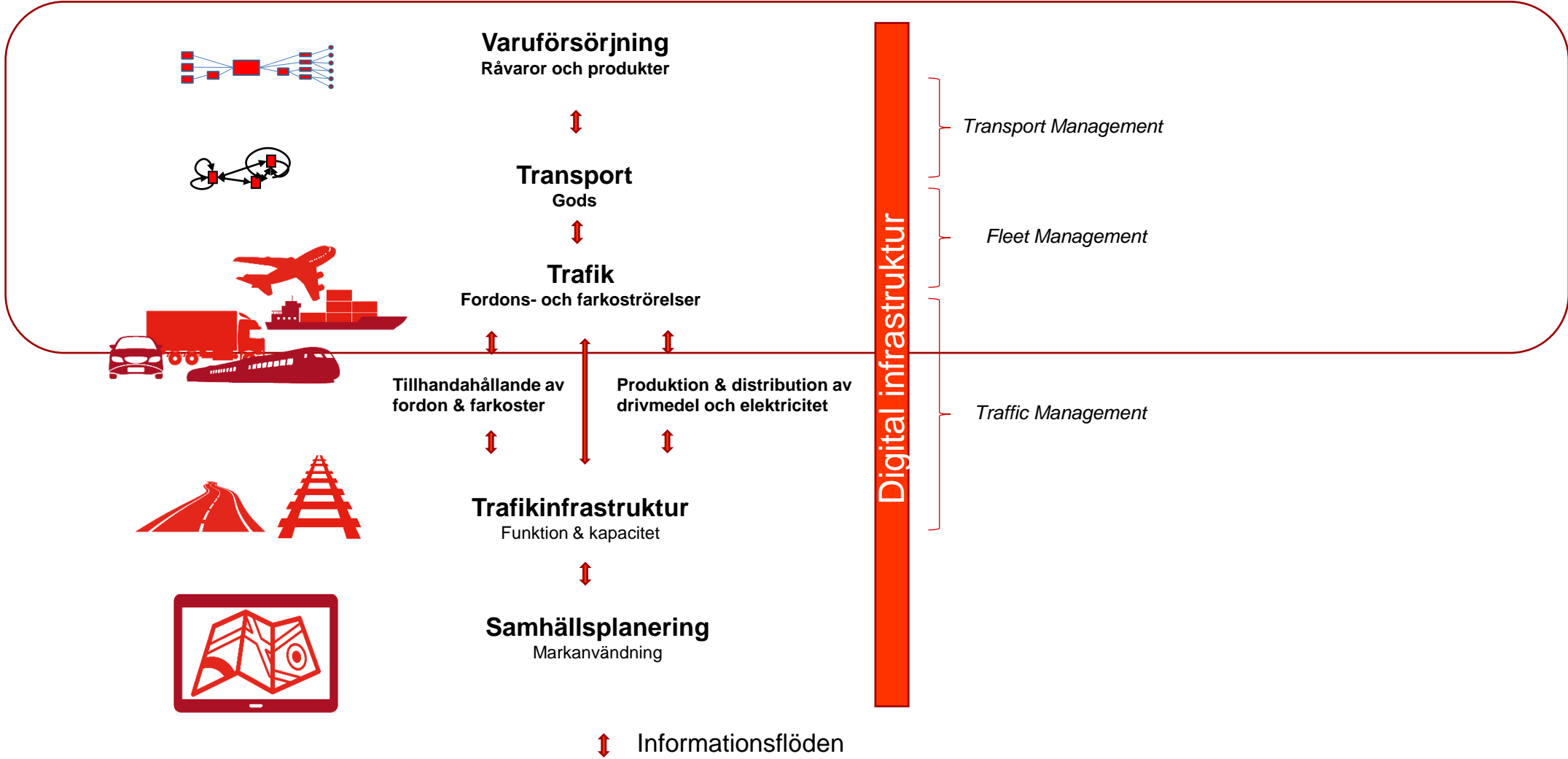
Uppdragets inriktning 2023-2024

Tre centrala delar där uppdraget kan göra nytta i ett långsiktigt perspektiv:

- Initiera forskning och utveckling
- Delta i nätverk och samarbeten
- Kommunicera och sprida kunskap

Logistiksystemen

Förslag Fol

Varuägare har börjat använda digitala plattformar som stöd i upphandlings- och avrops process för inköp av transporter. Dessa system har också funktioner som gör det möjligt för företagen att följa varuflöden rent fysiskt, vilket är ett önskemål/krav som ökar.

De data som produceras i plattformar ägs av kunderna, intressant vore att undersöka möjligheter att använda data till ökad effektivitet genom samordning och ökad användning av intermodala transporter om flöden optimeras. Använda data horisontellt för företagen och inte bara vertikalt i det egna varuflödet.

Undersöka möjligheten att använda data som finns i digitala plattformar till bättre underlag för infrastrukturplanering. Syfte är att få en förståelse till vad man kan bidra med till allmän infrastrukturplanering vilket inte provats i någon större utsträckning i Sverige.

Kapitel i Fördjupningsdokument till FOI plan 2023 - 2028

- 1.Värdering av icke-marknadsprissatta effekter**
- 2.Integrerad och iterativ scenarieplanering**
- 3.Utveckla indata och statistik till prognoser och samhällsekonomiska kalkyler**
- 4.Effektantaganden för scenarier och analyser av nya företeelser**
- 5.Regionalekonomisk och ekonomisk effektanalys samt Fördelningsanalyser**
- 6.Analys av nyttor och kostnader i planeringsprocessens tidiga Skeden**
- 7.Godsanalyser, bättre beskrivning av godsnyttor i de samhällsekonomiska beslutsunderlagen**
- 8.Gränsöverskridande resor och transporter i analyserna**
- 9.Sjöfartens potential**
- 10.Effektsamband och metoder för samhällsekonomisk analys för underhåll, väg och järnväg**
- 11.Utveckla och kvalitetssäkra metoder och modeller för analys av större åtgärdsförslag på järnväg**

Utmaningar och fokusområden

- Fol plan Fördjupningsdokumentet

- Värdering av icke-marknadsprissatta effekter
- Integrerad och iterativ scenarieplanering
- Utveckla indata och statistik till prognoser och samhällsekonomiska kalkyler
- Effektantaganden för scenarier och analyser av nya företeelser
- Regionalekonomiska analyser och fördelningsanalyser
- Analys av nyttor och kostnader i planeringsprocessens tidiga skeden
- Godsanalyser, bättre beskrivning av godsnyttor i de samhällsekonomiska beslutsunderlagen
- Gränsöverskridande resor och transporter i analyserna
- Sjöfartens potential
- Effektsamband och metoder för samhällsekonomisk analys för underhåll, väg och järnväg
- Utveckla och kvalitetssäkra metoder och modeller för analys av större åtgärdsförslag på järnväg

Extra tänk – denna gång

Integrerad och iterativ scenarieplanering,

Effektantaganden för scenarier och analyser av nya företeelser,

Regionalekonomiska analyser och fördelningsanalyser,

Effektsamband och metoder för samhällsekonomisk analys för underhåll.

... Men delad karta ...

Okej, nu vet vi!

- utlysningen är att utveckla transportsystemet till en mer och mer effektiv och integrerad del i lösningarna på samhällets utmaningar!

*Spelförståelse
Kontext som är komplext
Nya sanningar växer fram
Dela karta med varandra*

Här och nu behöver vi hjälp av forskare och innovatörer och våra andra medspelare i en stärkt samverkan och ett mer koordinerat samarbete, tillsammans i - Ett större VI.

Proffs i samverkan som bygger nya delade och kanske utmanade kartor av dagens och morgondagens verkligheter. Tvärvetenskapligt - synergier och synteser - mycket spännande!

Forskning och innovation kan ha lättare fötter än linjeverksamheten. Den kan vara nyfikenare, modigare och mer driven av lust i skapandet av nya delade kartor av verkligheten. Kartor med nya frågor, svar och möjligheter på.

"Det är tillsammans som gäller!"